

Θεοφάνης Μαλκίδης

Για τη Μνήμη του Νεοκλή Σαρρή

Αγαπημένε μας Νεοκλή,

Υπήρξα ένας από τους χιλιάδες φοιτητές σου και συνδέθηκα, όπως άλλωστε το συνήθιζες, γιατί έτσι είχες διδαχθεί, με δεσμούς παιδείας, εκτίμησης και φιλίας. Είναι οι πολλές οι στιγμές, όπου πραγματοποιήσαμε συζητήσεις για απλά και σύνθετα ζητήματα που απασχολούν κάθε άνθρωπο και Έλληνα. Οι ώρες που πέρασα μαζί σου, μου άνοιξαν ένα διαφορετικό κόσμο σκέψης, λόγου και έργου. Τα χαρακτηριστικά σου Ελληνικά, Ρωμαϊκά, Οικουμενικά, του Γένους μας. Με στήριξες, με βοήθησες, μου έδωσες τα εφόδια να

κατανοήσω πολλά από αυτά, που ο ίδιος και πρώτος είχες μιλήσεις και γράψει στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Είναι βέβαιο ότι στη ζωή κάθε ανθρώπου, η γνωριμία με ορισμένους συνανθρώπους του, έχει σαν αποτέλεσμα να αλλάξει την πορεία του. Διαμορφώνεται μία νέα στάση ζωής και αναδεικνύεται λόγος και πράξη που μέχρι πρότινος ούτε καν είχε σκεφτεί η ανθρώπινη οντότητα. Και από τότε φανερώνεται ένας άλλος κόσμος και ο σπόρος βγάζει καρπούς. Για μένα είσαι ένας από τους ανθρώπους που άλλαξαν τη ζωή μου, με τους οποίους άνοιξε μία νέα πραγματικότητα ιδεών και πολιτισμού, πολιτικής και ανθρώπινης δραστηριότητας.

Η γνωριμία με σένα, με τον Κωνσταντινουπολίτη δάσκαλο στα αμφιθέατρα, στις αίθουσες διαλέξεων και εκδηλώσεων, σε ανθρώπινες και φιλικές στιγμές, μου έδωσε τη δυνατότητα να κατανοήσω πολλά από τα ζητήματα που απασχόλησαν και απασχολούν τους Έλληνες και τις Ελληνίδες εδώ αιώνες. Ανάμεσά τους, η Κωνσταντινούπολη, η Ίμβρος και η Τένεδος, η Μικρά Ασία, η Θράκη, ο Πόντος και η Καππαδοκία, το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το Οθωμανικό κράτος και η Τουρκία, η Γενοκτονία και η αναγνώριση, η ελληνική κοινωνία και η συνέχεια του Ελληνισμού.

Πολλά από αυτά βεβαίως, που ανέδειξες τουλάχιστον στην Ελλάδα, δεν έτυχαν ανάλογης αποδοχής της βαρύτητάς και της σπουδαιότητάς τους, που τους είχες προσδώσει. Τι γίνεται άλλωστε σ' αυτόν εδώ τον τόπο γνωστό και αποδεκτό στην ώρα του;

Ιδιαίτερα σε ότι έχει σχέση με την Τουρκία αποτέλεσες τον επιστήμονα και κυρίως τον άνθρωπο εκείνο, που συνέβαλλε με μοναδικό τρόπο, ώστε η γνώση για τη γειτονική χώρα να γίνει επιστήμη. Η Τουρκολογία στην Ελλάδα, σου οφείλει πολλά, όπως οφείλει πολλά και η μεγάλη κοινότητα των Κωνσταντινουπολιτών, για την οποία και στην οποία ήσουν ο πρωταγωνιστής. Το φανερώνουν οι συνεχείς μνημονεύσεις της παρουσίας σου, σε εκδηλώσεις και αλλού.

Παραμένουν βεβαίως μοναδικές οι φράσεις σου "**η Τουρκία δεν έχει ιστορία, αλλά ποινικό μητρώο**" αλλά και πως "**σε λίγα χρόνια οι Τούρκοι θα κάνουν τους Έλληνες να σκέπτονται σαν Τούρκοι.....**".

Ήταν ευλογία η γνωριμία μου με σένα Νεοκλή Σαρρή και σχέση παιδείας και φιλίας, που αναπτύχθηκε μεταξύ μας. Είναι αναρίθμητες οι ώρες διδασκαλίες σε συλλογικό και προσωπικό επίπεδο, που αφιέρωσες για να μας και να μου μεταδώσεις τις ιδέες σου και τις γνώσεις σου. Η σχέση ήταν βαθιά, ανθρώπινη, με σεβασμό και αγάπη. Όπως πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να είναι κάθε ανθρώπινη σχέση και κυρίως μεταξύ δασκάλου και μαθητή .

Εύχομαι οι φοιτητές σου, οι αμέτρητοι Έλληνες και Ελληνίδες που σε παρακολούθησαν στο αμφιθέατρο και σε αίθουσες, μιλώντας για την Τουρκία, την Κωνσταντινούπολη, τη Θράκη, τη Γενοκτονία, και μία σειρά από άλλα ζητήματα που καθόρισαν την ελληνική ιστορία και κοινωνία, να ακολουθήσουν τη στάση και την πορεία ζωής που είχες. Ειλικρίνειας, ευθύτητας, ανθρωπισμού, γνώσης, μετριοφροσύνης και σεμνότητας, ταπεινότητας και ήθους. Νεοκλή σε ευχαριστούμε για όλα αυτά που μας έδωσε, σε ευχαριστώ για όσα μου έμαθες.

Καλή αντάμωση και Καλή Ανάσταση.

Ο Νεοκλής Σαρρής, γεννήθηκε το 1940 στην Κωνσταντινούπολη και απεβίωσε το 2011 στην Αθήνα. Απόφοιτος της Μεγάλης του Γένους Σχολής, σπούδασε Νομικά, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Κωνσταντινούπολης και Ψυχολογία στη Γενεύη. Αριστούχος Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Υπήρξε καθηγητής της Κοινωνιολογίας της Ιστορίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, με εξειδίκευση κυρίως στην Οθωμανική περίοδο. Διετέλεσε Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας του ίδιου Πανεπιστημίου.

Δίδαξε επίσης Ψυχοκοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης, ενώ επί 30 χρόνια υπήρξε καθηγητής «Κοινωνιολογίας του Κινηματογράφου» στη Σχολή του Λυκούργου Σταυράκου, την οποία επί σειρά ετών εκπροσωπούσε στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Μονάχου.

Στη συνείδηση του κοινού ήταν γνωστός ως Τουρκολόγος, λόγω της βαθιάς, πρωτογενούς, βιωματικής και ακαδημαϊκής γνώσης του για την Τουρκία. Μελετώντας σε βάθος τη συγκρότηση και εξέλιξη της τουρκικής κοινωνίας, προέτρεπε από τη θέση του ως ακαδημαϊκός δάσκαλος στη βαθύτερη γνώση του τουρκικού λαού.

Σε ηλικία 20 ετών υπήρξε πολιτικός σύμβουλος του μακαριστού Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηνάγορα. Αχθοφόρος ενός ιδεαλισμού, έζησε μέσα σε οράματα που τον σημάδεψαν και σημάδεψαν και τους μετέπειτα αγώνες για τον απανταχού ελληνισμό, από τον Πόντο μέχρι την Κύπρο κι απ' τη Μακεδονία ως την Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο και την Τένεδο.

Το συγγραφικό και διδακτικό έργο του Νεοκλή Σαρρή είναι πλούσιο. Είχε δημοσιεύσει πολλά άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά αλλά και στον ημερήσιο Τύπο. Είχε επίσης συμμετάσχει σε πολλά διεθνή συνέδρια και ήταν εκ των μελών επιτροπών, πρωτοκλασάτων πανεπιστημίων του εξωτερικού κατά τη χορήγηση διδακτορικών Οθωμανολογίας και Τουρκολογίας, καθώς και εκλογής καθηγητών σε αντίστοιχες έδρες. Βοήθησε, εκπαιδευσε εκατοντάδες μαθητές, φοιτητές, επιστήμονες και διδάκτορες, με μόνο αξιοκρατικά και βαθιά κοινωνικά κριτήρια. Αρθρογραφούσε σε εφημερίδες και παρουσίαζε τις απόψεις του στην τηλεόραση.

Τα σημαντικότερα έργα του είναι τα εξής:

- *Η άλλη Πλευρά – Πολιτική και Διπλωματική Χρονογραφία της εισβολής στην Κύπρο και του διαμελισμού της (από τουρκικές πηγές) , Εκδόσεις Γραμμή, Αθήνα, Τόμος Α΄, 1977, Τόμος Β΄1982 και Τόμος Γ΄ 1983.*
- *Οσμανική Πραγματικότητα, Εκδόσεις Αρσενίδη, Αθήνα, Τόμοι Α΄ και Β΄, 1990.*
- *Η Οικογένεια στην Τουρκία: Κοινωνική πλαισίωση και θεσμική προσέγγιση, Εκδόσεις Ρήσος, Αθήνα, 1990.*
- *Εξωτερική Πολιτική και Πολιτικές Εξελίξεις στην Πρώτη Τουρκική Δημοκρατία, Η άνοδος της στρατογραφειοκρατίας, (1923-1950), Εκδόσεις Γόρδιος, Αθήνα, 1992.*
- *Ελληνική Κοινωνία και Τηλεόραση, Εκδόσεις Γόρδιος, Αθήνα, Τόμοι Α΄ και Β΄, 1992.*
- *Προεπαναστατική Ελλάδα και Οσμανικό Κράτος, Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα, 1993.*
- *Εισαγωγή στην Κοινωνιομετρία, την Ομαδική Ψυχοθεραπεία και το Ψυχόδραμα, Αθήνα, Εκδόσεις Δανιάς, 1995.*
- *Φιλοσοφία της Κοινωνίας και της Πολιτείας – αρχαίος κόσμος, (Τόμος Α΄) και Πατερική Ορθοδοξία και Βυζαντινή σκέψη (Τόμος Β΄), Εκδόσεις Κάκτος, Αθήνα, 1997.*

Το 2010 επιμελήθηκε την έκδοση του βιβλίου του ακαδημαϊκού και υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας, Αχμέτ Νταβούτογλου, Στρατηγικό Βάθος. Η Διεθνής Θέση της Τουρκίας. Είχε προλογίσει ακόμη πάμπολλα βιβλία Ελλήνων και Τούρκων ακαδημαϊκών, ενώ πολλά έργα του παραμένουν αδημοσίευτα.

Η συνέντευξή μου στο ραδιοφωνικό σταθμό Alpha Radio και στην εφημερίδα Νέα Εγνατία